

Poradnik „Komunikacja dla zdrowia. Jak mówić i pisać o profilaktyce chorób”

**– wsparcie dla samorządów, instytucji lokalnych i pracodawców
w promocji badań profilaktycznych**

Dlaczego wciąż zbyt mało osób korzysta z oferowanych programów profilaktycznych? Przyczyn może być wiele – od obaw przed diagnozą, przez brak czasu, aż po sposób, w jaki przekazujemy informacje o dostępnych badaniach. Z myślą o tych wyzwaniach Fundacja Rak’n’Roll, we współpracy z zespołem ekspertów z zakresu zdrowia publicznego i komunikacji, opracowała poradnik „Komunikacja dla zdrowia. Jak mówić i pisać o profilaktyce chorób”. To praktyczne narzędzie wspierające skuteczną edukację zdrowotną – zarówno dla samorządów, jak i dla ich jednostek oraz partnerów lokalnych, takich jak: ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych, szkoły i placówki oświatowe, kluby seniora i domy dziennego pobytu, przychodnie i inne zakłady opieki zdrowotnej, biura promocji, organizacje pozarządowe, a także pracodawcy, którzy coraz częściej włączają się w działania prozdrowotne w miejscu pracy. Poradnik dostarcza praktycznych wskazówek, jak mówić i pisać o profilaktyce w sposób zrozumiały, przystępny i empatyczny – odpowiadając na potrzeby różnych grup mieszkańców i pracowników. Uczy, jak budować przekazy, które nie tylko informują, ale również motywują do działania. Publikacja jest dostępna bezpłatnie na stronie projektu: www.komunikadjadlzdrowia.pl. Zachęcamy do pobrania i dzielenia się poradnikiem wśród instytucji lokalnych, współpracowników i pracodawców. Jesteśmy przekonani, że wdrażanie zawartych w nim wskazówek przełoży się na skuteczniejsze kampanie profilaktyczne, większe zaangażowanie odbiorców i – w efekcie – realną poprawę zdrowia mieszkańców oraz pracowników w lokalnych społecznościach.

Dobre praktyki wypracowane przez naukowców i praktyków

Przez pół roku powołany przez Fundację Rak’n’Roll zespół ekspertów opracowywał rekomendacje, które ułatwią tworzenie skutecznej komunikacji zachęcającej do wykonywania badań profilaktycznych. Publikację można pobrać bezpłatnie ze strony internetowej komunikadjadlzdrowia.pl. W zwięzłym opracowaniu omówione zostały wątki takie jak m.in.: emocje, humor i groteska w przekazach zdrowotnych, budowanie zaufania do nadawcy komunikatu, blokery komunikacji, style narracji, profilowanie odbiorców czy miejsca publikacji komunikatów. Poradnik został uzupełniony o studium przypadku, narzędziownik oraz informacje, jak weryfikować jakość materiałów edukacyjnych na temat zdrowia.

W zespół pracujący nad poradnikiem zaangażowani byli: dr hab. Beata Drabik oraz dr Anna Chudzik z Katedry Teorii Komunikacji UJ, dr Magdalena Pataj z Katedra Dziennikarstwa i Mediologii, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS, Marta Pawłowska MBA, ekspert komunikacji zintegrowanej o zdrowiu IZWOZ Uczelnia Łazarskiego, przewodnicząca Prezydium Partnerstwa STOP OTYŁOŚCI, Paweł Bogusław, prezes Polskiego Towarzystwa Trenerów Biznesu, a z ramienia Fundacji Rak’n’Roll: Emilia Klimasara, Olga Myślińska i Jacek Maciejewski.

Praca nad poradnikiem była dla mnie okazją do skonfrontowania wiedzy o retorycznych i poznawczych środkach perswazji z praktyką komunikacji prozdrowotnej. Próbą odpowiedzi na pytanie: jak w praktyce mówić o profilaktyce zdrowotnej, aby to skutkowało zmianą myślenia i podjęciem działań. Okazało się to zadaniem niełatwym, bo my wszyscy, czyli odbiorcy, społeczeństwo, znajdujemy mnóstwo pretekstów, aby tych działań nie podejmować: z braku czasu, z braku zaufania do instytucji, ze strachu, a czasem z przekory, takiego dziecinnego buntu "nie, bo nie". Fakt, że nad zadaniem pracowali specjaliści wielu dziedzin pozwolił wskazać zarówno praktyki komunikacyjne etyczne i skuteczne w realizacji tego celu, jak i te sposoby przekonywania, których lepiej unikać, bo odbiorca ich nie lubi, zamyka się i nie słucha przekazu –
mówi dr Anna Chudzik z Katedry Teorii Komunikacji UJ.

Powstanie Komunikacji dla zdrowia cieszy z dwóch powodów. Po pierwsze jest pierwszą na polskim rynku bezpłatną publikacją, która w przystępny sposób przekazuje informacje, jak skutecznie i odpowiedzialnie mówić i pisać o profilaktyce. Po drugie – powstanie poradnika to wynik spotkania środowisk: naukowego, reklamowego oraz trzeciego sektora, które połączył jeden cel: troska o zdrowie –
uzupełnia koordynująca projekt z ramienia Rak’n’Rolla, Emilia Klimasara.

3 na 4 Polaków negatywnie ocenia dostęp do informacji o programach profilaktyki zdrowotnej

Z raportu Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej pt. „Zdrowie w Internecie” (publikacja z 2023 roku) wynika, że na 1182 respondentów, aż 73 proc. uczestników ankiety wyraziło się negatywnie na temat dostępu do informacji o programach profilaktyki zdrowotnej w Polsce. Tylko niewielka część respondentów, jedynie 17 proc. wskazało, że dostęp do tych informacji jest wystarczający.

W Fundacji Rak’n’Roll od wielu lat śledzimy losy komunikacji dotyczącej profilaktyki chorób, zwłaszcza onkologicznych. Widzimy ogrom intencji i pracy oraz niewspółmierne efekty. Wynika to z niewykorzystywania potencjału reklamy i marketingu społecznego w komunikacji, oraz z niewystarczająco wnikliwego podejścia do tematu tak specyficznego, jakim jest ludzkie zdrowie, nie mówiąc o chorobie! Jako organizacja pozarządowa staramy się łączyć potencjały ludzi i instytucji. Połączyliśmy naukowców i praktyków ze świata mediów oraz reklamy, by wspólnie wypracować skuteczne rozwiązania wzmacniające komunikację o zdrowiu. Wydamy je formie narzędziownika. Niech posłuży wszystkim, którzy odpowiadają za realizację kampanii profilaktycznych i mają ambicję zwiększania ich skuteczności –
dodaje Jacek Maciejewski z Rak’n’Rolla.

O Fundacji Rak’n’Roll - inicjatorze poradnika „Komunikacja dla zdrowia. Jak mówić i pisać o profilaktyce chorób”:

Fundacja Rak’n’Roll powstała w 2009 roku z inicjatywy Magdy Prokopowicz, która po swoich doświadczeniach z chorobą onkologiczną postanowiła pomóc osobom w podobnej sytuacji. Od początku działania organizacji jej głównym celem było stworzenie nowej jakości w sposobie mówienia o raku, przełamywanie tabu związanego z chorobą oraz poprawa jakości życia osób chorych na raka. Poza wymienionymi kierunkami działania organizacji chorób onkologicznych jednym ze strategicznych kierunków rozwoju Fundacji Rak’n’Roll jest zmiana schematów myślenia i mówienia o badaniach profilaktycznych, edukacja zdrowotna oraz tworzenie rozwiązań, które są odpowiedzią na luki w systemie, a wpływają na zwiększanie liczby osób regularnie korzystających z profilaktyki.